

OLIMPIADA DE LINGVISTICĂ
secțiunea de antrenament
etapa națională, aprilie 2015
Clasa a-VI-a
BAREM

I. Limba română (15 puncte):

1. Exemplu de răspuns: substantive: adevărata, urăsc, locuiesc; verbe: adevărata (a rata), mirare; pronume: soarele. (5 x 1p = 5 puncte)
2. Exemplu de răspuns: *o – o, nu – un, un – nu, luna – anul, cum – muc* etc. (5 x 1p = 5 puncte)
3. Exemplu de răspuns: *Elevele îmbrăcate cu cojoc mergeau printr-un potop de ninsoare, având drept reper un copac.*
Se va lua în considerare orice variantă de răspuns care respectă cerințele. (5 x 2p = 10p)

II. Matematică (15 puncte):

La subiectul 1 (a-e), pentru orice răspuns logic, argumentat, se acordă câte 2 puncte.
La subiectul 2, pentru orice răspuns logic, argumentat, se acordă 2 puncte.
La subiectul 3, se acordă:

- a) 0,25 puncte pentru fiecare sinonim (0,25p x 4) - 1punct
- b) - pentru fiecare sinonim (0,25 x 4) - 1punct
- explicarea echivalenței - 1 punct

III. Lingvistică (60 de puncte):

1. Corespondențele corecte sunt:

1. tAkoyw	– f. Eu am ajuns.
2. mikoyw	– j. Tu ajungi.
3. koyw	– i. El ajunge.
4. tA?iikp tAA	– a. Eu mă joc.
5. mi?iikw mii	– g. Tu te-ai jucat.
6. tAnhuyw šAhk	– b. Eu am cumpărat fasole.
7. ?inhuyw šiš	– d. Tu cumperi carne.
8. ?ihuyw šAhk	– c. El a cumpărat fasole.
9. tAnto?kp šAhk	– k. Eu vând fasole
10. ?into?kp ?akš	– e. Tu vinzi pește.
11. ?ito?kp šiš	– h. El vinde carne.

(11 x 2p. = 22 de puncte)

2. Traducerile corecte sunt:

Tu ai vândut carne.	→ ʔintoʔkw šiš	(ʔin-toʔk-w šiš)
El a ajuns.	→ koyw	(koy-w)
Eu m-am jucat.	→ tʌʔiikw tʌʌ	(tʌ-ʔiik-w tʌʌ)
El se joacă.	→ ʔiikp	(ʔiik-p)

(4 x 3p. = 12 puncte)

Nu se acordă punctaj parțial.

3. Explicația rezolvării:

PASUL 1

- Grupăm propozițiile din română în funcție de verb:

Eu mă joc./Tu te-ai jucat.

Eu am ajuns./Tu ajungi./El ajunge.

Eu am cumpărat fasole./El a cumpărat fasole./Tu cumperi carne.

Eu vând fasole./Tu vinzi pește./El vinde carne.

- Observăm că sunt două propoziții cu verbul *a se juca* și câte trei cu *a ajunge*, *a cumpăra* și *a vinde*. Observăm că substantivul *carne* apare de două ori și substantivul *fasole* apare de trei ori.
- Numărul de cuvinte al propozițiilor din sayula popoluca este mai mic decât cel din română, deci presupunem că unor cuvinte din română le vor corespunde segmente de cuvinte din sayula popoluca.

PASUL 2

- Grupăm propozițiile din sayula popoluca în funcție de segmentele care se repetă:

(A)

1. tʌ-koy-w

2. mi-koy-p

3. koy-p

(B)

4. tʌ-ʔiik-p tʌʌ

5. mi-ʔiik-w mii

(C)

6. tʌn-huy-w šʌhk

8. ʔi-huy-w šʌhk

7. ʔin-huy-p šiš

(D)

10. ʔin-toʔk-p ʔakš

11. ʔi-toʔk-p šiš

9. tʌn-toʔk-p šʌhk

- Observăm că sunt două propoziții în care se repetă segmentul *ʔiik* (notate cu B), care presupunem că corespund celor două propoziții cu *a se juca* din română, dar nu știm încă exact corespondențele.

4. tʌ-ʔiik-p tʌʌ

5. mi-ʔiik-w mii

a. Eu mă joc.

g. Tu te-ai jucat.

Ambele propoziții conțin verbe reflexive (corespunzătoare lui *mă joc*, *te-ai jucat*). Observăm că în fiecare propoziție se repetă secvențe identice, aproape identice: *tʌ – tʌʌ* și *mi – mii*.

● Observăm că substantivul *fasole* apare de două ori în propozițiile cu verbul *a cumpăra*. De asemenea, segmentul *šAhk* se repetă de două ori în grupul (C). Deducem că grupul (C) corespunde propozițiilor cu *a cumpăra* din română.

6. tΛn-huy-w šAhk

8. ?i-huy-w šAhk

b. Eu am cumpărat fasole.

c. El a cumpărat fasole.

Propozițiile care nu conțin substantivul *fasole* sunt:

7. ?in-huy-p šiš = d. Tu cumperi carne.

Observăm că în propoziția 6. apare segmentul *tΛn*, asemănător cu *tΛ*, care apăruse și în propoziția 4; deducem că *tΛ/tΛn = eu*. Astfel, putem stabili corespondențele:

4. tΛ-?iik-p tΛΛ = a. Eu mă joc.

5. mi-?iik-w mii = g. Tu te-ai jucat.

6. tΛn-huy-w šAhk = b. Eu am cumpărat fasole.

8. ?i-huy-w šAhk = c. El a cumpărat fasole.

Rezultă că segmentul *mi = tu*, iar *?i = el* (pentru verbele tranzitive).

Analizând cele trei corespondențe, deducem că *-p* marchează prezentul, iar *-w* marchează trecutul.

● Cuvântul *fasole* mai apare o dată și în seria propozițiilor cu *a vinde*, iar *šAhk* apare în grupul (D). Deducem că grupul (D) corespunde propozițiilor cu *a vinde*.

9. tΛn-to?k-p šAhk

10. ?in-to?k-p ?akš

11. ?i-to?k-p šiš

e. Tu vinzi pește.

h. El vinde carne.

k. Eu vând fasole.

Mai mult:

9. tΛn-to?k-p šAhk = k. Eu vând fasole.

Din corespondența (7)=(d), știm că *šiš = carne*, deci:

11. ?i-to?k-p šiš = h. El vinde carne.

10. ?in-to?k-p ?akš = e. Tu vinzi pește.

● Grupul rămas (A), corespunde deci, propozițiilor cu *a ajunge*. Știind deja ce forme au pronumele *eu* și *tu*, stabilim direct corespondențele:

1. tΛ-koy-w = f. Eu am ajuns.

2. mi-koy-p = j. Tu ajungi.

3. koy-p = i. El ajunge.

● Sistematizăm informațiile de care avem nevoie pentru traducerea din română:

- marca *-p* atașată la finalul verbului marchează prezentul;
- marca *-w* atașată la finalul verbului marchează trecutul;
- pentru pronumele *eu* și *tu* am identificat câte două forme: **eu = tΛ**, **tu = mi**, atunci când verbul are numai subiect (este intransitiv) sau reflexiv, și **eu = tΛn**, **tu = ?in**, atunci când verbul are și subiect, și complement (este tranzitiv);
- pronumele *el* nu se exprimă dacă verbul este intransitiv sau reflexiv (v. ex. 3), dar are forma **?i**, dacă verbul este tranzitiv (v. ex. 8, 11); la reflexive, spre deosebire de celelalte persoane, *el*

nefiind exprimat, nu apare nici cel de-al doilea segment aproape identic (ca la celelalte persoane).

Cele 14 puncte se acordă astfel:

- 6 puncte pentru organizarea generală a explicației, pentru coerența și logica explicației;
- 2 puncte pentru gruparea propozițiilor din română în funcție de verb și pentru detașarea segmentelor verbale comune din sayula popoluca;
- 2 puncte pentru identificarea sufixelor care marchează prezentul și trecutul;
- 3 puncte pentru identificarea formelor pronumelor *eu*, *tu* și *el*, diferite în funcție de tranzitivitatea verbului;
- 1 punct pentru descrierea modului în care se marchează reflexivele (prin repetarea unor segmente identice).

(6 + 2 + 2 + 3 + 1 = 14 puncte)

4. Se pot indica mai multe trăsături, de tipul:

- în sayula popoluca, pronumele sunt încorporate în forma verbului (sunt prefixe atașate verbului), în română nu;
- spre deosebire de română, în sayula popoluca pronumele subiect (prefixele care redau aceste pronume) au forme diferite atunci când verbul are numai subiect (este intransitiv) sau are subiect și complement (este tranzitiv);
- spre deosebire de română, unde toate categoriile gramaticale ale verbului se exprimă prin terminații (segmente atașate la finalul cuvântului), în persoana și numărul se exprimă prin prefixe, iar timpul, prin sufixe; etc.

(2 x 6p. = 12 puncte)

Din oficiu: 10 puncte.

Total: 100 de puncte.